

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 235/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť I. G., T., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia čl. 16, čl. 17 a čl. 46 až čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 3, čl. 5 a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. sp. zn. ÚVTOS-8-40/24-2012 z 8. júna 2012, upovedomením Krajskej prokuratúry v Trnave č. k. 3 Kn 34/12-10 z 27. augusta 2012 a oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/2 Gn 72/12-10 z 29. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. decembra 2012 doručená sťažnosť I. G., T., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 16, čl. 17 a čl. 46 až čl. 50 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a čl. 3, čl. 5 a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. (ďalej len „ústav na výkon trestu“) sp. zn. ÚVTOS-8-40/24-2012 z 8. júna 2012, upovedomením Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 3 Kn 34/12-10 z 27. augusta 2012 a oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/2 Gn 72/12-10 z 29. októbra 2012.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je v ústave na výkon trestu, kde vykonáva trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a 2 mesiace v režime s minimálnym stupňom stráženia uložený mu právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 4 T 9/2010 zo 16. októbra 2011 za „zločin úverového podvodu a prečin podvodu“, pričom počas výkonu tohto trestu odňatia slobody bol sťažovateľ v súčasnosti ešte neprávoplatným rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6 T 1/08 z 1. februára 2012 odsúdený za trestný čin vraždy na trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov a 6 mesiacov v režime s maximálnym stupňom stráženia. Sťažovateľ bol do ústavu na výkon trestu exportovaný z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby L. 4. júna 2012, kde bol zaradený do tzv. nástupného oddielu [§ 78 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu“)]. Dňa 8. júna 2012 bol sťažovateľ na základe návrhu vedúceho úseku preventívno-bezpečnostnej služby a na odporúčanie 9-člennej komisie rozhodnutím riaditeľa ústavu na výkon trestu sp. zn. ÚVTOS-8-40/24-2012 z 8. júna 2012 umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom (§ 81 zákona o výkone trestu).

Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľ namieta, že pred zaradením do oddielu s bezpečnostným režimom mu nikto neoznámil, na základe akého rozhodnutia k tomu došlo, ani na základe akých dôvodov, pričom sťažovateľ poukazuje na to, že na jeho zaradenie do tohto oddelenia nebol podľa neho daný ani jeden zo zákonných dôvodov ustanovených v § 81 zákona o výkone trestu. Sťažovateľ ďalej uviedol, že jeho osobná karta, ako aj návrh a rozhodnutie, na základe ktorého bol do oddielu s bezpečnostným režimom umiestnený, mu boli sprístupnené až 22. júna 2012, a to na základe jeho žiadosti

podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

Podľa sťažovateľa nielenže návrh na jeho umiestnenie do oddelenia s bezpečnostným režimom nebol náležite odôvodnený žiadnym zo zákonných dôvodov, ale k tomuto návrhu bolo dané aj odporúčanie komisie, ktorej členom mal byť aj samotný navrhovateľ, a napokon aj samotné rozhodnutie riaditeľa ústavu na výkon trestu nie je vôbec odôvodnené. Z návrhu vedúceho úseku preventívno-bezpečnostnej služby totiž podľa sťažovateľa vyplýva, že bol podaný s odôvodnením, že sťažovateľ porušuje ústavný poriadok, že nie vždy rešpektuje príkazy a nariadenia príslušníkov, čím mal na ostatných odsúdených pôsobiť v rozpore s účelom výkonu trestu; tiež bol odôvodnený aj tým, že sťažovateľ bol opakovane disciplinárne stíhaný, a napokon aj tým, že bol neprávoplatne odsúdený za trestný čin vraždy na trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov a 6 mesiacov. Podľa sťažovateľa však z jeho osobnej karty podľa záznamu z 19. mája 2012 vyplýva, že sťažovateľ „..... si plní svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú z ústavného poriadku. Dodržiava ustrojenosť a jeho správanie je disciplinované. Osobné veci má v poriadku a v skrinke uložené podľa predlohy.“, pričom podľa sťažovateľa pred dotknutým rozhodnutím o jeho umiestnení do oddielu s bezpečnostným režimom išlo o posledný záznam o jeho správaní a disciplíne. V tejto súvislosti sťažovateľ tiež uviedol, že v dotknutom rozhodnutí bolo zohľadnené jeho ešte neprávoplatné odsúdenie za trestný čin vraždy, čo je podľa neho v rozpore so zásadou prezumpcie neviny. Okrem toho sťažovateľ v sťažnosti namietal aj to, že k predmetnému návrhu na jeho umiestnenie do oddielu s bezpečnostným režimom nebol vypočutý ani s ním vopred oboznámený. Napokon sťažovateľ podanou sťažnosťou poukázal aj na nevyhovujúce podmienky výkonu trestu počas jeho umiestnenia v oddiele s bezpečnostným režimom, ktoré boli podľa sťažovateľa neľudské (zlé vetranie, nedostatok svetla, opustenie cely iba v sprievode príslušníka a len s putami na rukách, podomácky vyrobené posteľe so zanedbanými matracmi, prechádzka v uzavretej plechovej búde a pod.).

Sťažovateľ sa podnetom podaným krajskej prokuratúre domáhal preskúmania zákonnosti označeného rozhodnutia riaditeľa ústavu na výkon trestu o jeho umiestnení

do oddielu s bezpečnostným režimom, ako aj preskúmania podmienok výkonu trestu v tomto oddiele, pričom krajská prokuratúra upovedomením č. k. 3 Kn 34/12-10 z 27. augusta 2012 sťažovateľovi oznámila, že ním namietanú nezákonnosť či už v postupe ústavu na výkon trestu, alebo v rozhodnutí riaditeľa ústavu na výkon trestu nezistila. K rovnakému záveru dospela aj generálna prokuratúra pri vybavovaní opakovaného podnetu sťažovateľa v tejto veci, o čom bol sťažovateľ informovaný listom generálnej prokuratúry č. k. IV/2 Gn 72/12-10 z 29. októbra 2012 (sťažovateľovi doručený 15. novembra 2012).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

«V tejto súvislosti si dovoľujem poukázať na to, že podmienkou k tomu, aby mohol byť odsúdený v zmysle § 81 ods. 1, písm. c) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody umiestnený do „OBR“ je aby tento sústavne porušoval ústavný poriadok.

Podmienkou k tomu, aby mohol byť odsúdený v zmysle § 81 ods. 2, písm. a) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody umiestnený do „OBR“ je aby tento bol právoplatne odsúdený za obzvlášť závažný zločin násilného charakteru.

S poukazom na všetky záznamy v mojej osobnej karte, výpis z môjho registra trestov a rozsudok Okresného súdu v Trnave zo dňa 18. 10. 2011 sp. zn. 4 T /9/2010 som toho názoru, že ani jednu z uvedených podmienok nespĺňam.

Vzhľadom na absenciu zákonného dôvodu na moje umiestnenie do „OBR“ a aj absenciu zákonného dôvodu na zavedenie bezpečnostných opatrení voči mne (spútanie rúk pri každom vyvedení z cely, dozor viacerých príslušníkov pri vyvádzaní z cely, moja úplná izolácia) som tohto názoru, že ústav sa vyššie uvedeným protiústavným postupom snažil zabezpečiť výkon môjho neprávoplatného a nenariadeného trestu, ktorý mi uložil rozsudkom zo dňa 01. 02. 2012 sp. zn. 6 T/1/2008 Krajský súd v Trnave ako súd 1. stupňa čo je markantným porušením môjho práva na prezumpciu neviny...

... Hoci ma ústav nakoniec dňa 30. 08. 2012 pod č. k. ÚVTOS 8-67/24-2012 vyradil z „OBR“ na svojej sťažnosti trvám, pretože som tohto názoru, že ústav v období od 08. 06. 2012 do 30. 08. 2012 moje označené práva porušoval.

Na margo môjho vyradenia z „OBR“ uvádzam, že ústav pri ňom postupoval rovnako protiústavne ako pri mojom zaradovaní do neho. Pritom poukazujem opäť na nelogickosť a nepreskúmateľnosť jeho postupu. Totiž z návrhu, zo stanoviska komisie a z rozhodnutia

riaditeľa ústavu sa vôbec nedá zistiť ako sa ústav vyrovnal so stále existujúcim odsudzujúcim 1. stupňovým rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 01. 02. 2012 sp. zn. 6 T/1/2008, ktorý bol jedným z dôvodov na moje umiestnenie do „OBR“.»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, „*aby ústavný súd rozhodol, že moje namietané práva boli zo strany ústavu porušené za čo mi prizná aj spravodlivé finančné odškodnenie*“.

Sťažovateľ tiež žiadal, aby mu v konaní pred ústavným súdom bol ustanovený právny zástupca z radov advokátov.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie, či rozhodnutím riaditeľa ústavu na výkon trestu sp. zn. ÚVTOS-8-40/24-2012 z 8. júna 2012 o umiestnení sťažovateľa do oddelenia s bezpečnostným režimom, upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 3 Kn 34/12-10 z 27. augusta 2012 a oznámením generálnej prokuratúry č. k. IV/2 Gn 72/12-10 z 29. októbra 2012 došlo k porušeniu sťažovateľom označených čl. 16, čl. 17 a čl. 46 až čl. 50 ústavy a čl. 3, čl. 5 a čl. 6 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu čl. 16, čl. 17 a čl. 46 až čl. 50 ústavy a čl. 3, čl. 5 a čl. 6 dohovoru rozhodnutím riaditeľa ústavu na výkon trestu sp. zn. ÚVTOS-8-40/24-2012 z 8. júna 2012

V súvislosti so sťažovateľom napádaným rozhodnutím riaditeľa ústavu na výkon trestu sp. zn. ÚVTOS-8-40/24-2012 z 8. júna 2012, na základe rozhodnutia ktorého bol sťažovateľ v ústave na výkon trestu odňatia slobody umiestnený do oddelenia s bezpečnostným režimom, ústavný súd v prvom rade poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 96 zákona o výkone trestu dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave vykonáva prokurátor podľa osobitného predpisu.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor dozerá na to, aby v miestach, kde sa vykonáva... trest odňatia slobody... boli držané osoby len na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu o pozbavení alebo obmedzení osobnej slobody a aby sa v týchto miestach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov

a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Z príloh sťažnosti podanej ústavnému súdu je zrejmé, že sťažovateľ sa podaniami z 24. júna 2012 a z 22. júla 2012 domáhal preskúmania postupu riaditeľa ústavu na výkon trestu prokurátorom krajskej prokuratúry, ktorý konštatoval, že tieto podania sťažovateľa *«... sú podľa obsahu podnetom na preskúmanie zákonnosti postupu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. (ďalej len „ústav“) v súvislosti s umiestnením Vašej osoby do oddielu s bezpečnostným režimom (ďalej len „OBR“) ako i v súvislosti s podmienkami aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody v ústave...»*.

Z uvedeného teda vyplýva, že sťažovateľ sa mohol prostredníctvom jemu dostupných prostriedkov priznaných mu zákonom (podnet podľa zákona o prokuratúre, pozn.) domáhať preskúmania ním namietaného postupu riaditeľa ústavu na výkon trestu, čo sťažovateľ napokon aj účinne využil, pričom predmetom jeho podnetu boli identické námietky, aké proti rozhodnutiu riaditeľa ústavu na výkon trestu a aj proti spôsobu výkonu trestu odňatia slobody v oddiele s bezpečnostným režimom uvádza aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu a s ktorými sa v rámci svojej prieskumnej právomoci vysporiadala už krajská prokuratúra.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu čl. 16, čl. 17 a čl. 46 až čl. 50 ústavy a čl. 3, čl. 5 a čl. 6 dohovoru upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 3 Kn 34/12-10 z 27. augusta 2012

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2 zákona o prokuratúre).

Podľa § 54 ods. 2 písm. a) zákona o prokuratúre na účely konania podľa tohto zákona alebo osobitného zákona a na vybavenie podnetu sa nadriadeným prokurátorom rozumie generálny prokurátor, ak ide o špeciálneho prokurátora, prokurátora generálnej prokuratúry okrem prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, krajského prokurátora alebo prokurátora krajskej prokuratúry.

Z príloh sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa domáhal preskúmania záverov krajskej prokuratúry vyjadrených v upovedomení č. k. 3 Kn 34/12-10 z 27. augusta 2012 o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia riaditeľa ústavu na výkon trestu, ako aj o preskúmaní zákonnosti spôsobu výkonu trestu odňatia slobody v oddiele s bezpečnostným režimom podaním opakovaného podnetu doručeným generálnej prokuratúre 28. augusta 2012 a jeho doplnením doručeným generálnej prokuratúre 11. septembra 2012, ktoré boli generálnou prokuratúrou vybavené oznámením č. k. IV/2 Gn 72/12-10 z 29. októbra 2012.

Ústavný súd považuje podnet, ako aj opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia riaditeľa ústavu na výkon trestu, ako aj postupu ústavu na výkon trestu za účinné prostriedky nápravy, vyčerpaním ktorých pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sa možno domôcť ochrany svojich práv (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, III. ÚS 24/2012).

Ústavný súd už aj v iných konaniach (napr. III. ÚS 235/07, III. ÚS 157/08) vyslovil opakovane právny názor, že vynechanie týchto prostriedkov nápravy (podnetu a opakovaného podnetu) v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosť, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia, ktoré by účinne napomohli odstráneniu namietaného porušenia práv (napr. I. ÚS 186/05).

Uvedené zistenia boli podkladom pre rozhodnutie ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu čl. 16, čl. 17 a čl. 46 až čl. 50 ústavy a čl. 3, čl. 5 a čl. 6 dohovoru upovedomením č. k. IV/2 Gn 72/12-10 z 29. októbra 2012

Sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv a práv zaručených ústavou a dohovorom aj v súvislosti so závermi generálnej prokuratúry vyjadrenými v jej upovedomení č. k. IV/2 Gn 72/12-10 z 29. októbra 2012 o preskúmaní záverov krajskej prokuratúry pri vybavovaní podnetu sťažovateľa na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia riaditeľa ústavu na výkon trestu, ako aj zákonnosti postupu ústavu na výkon trestu pri výkone trestu odňatia slobody v oddiele s bezpečnostným režimom.

Generálna prokuratúra vo svojom upovedomení o vybavení opakovaného podnetu sťažovateľa uviedla:

„Podanie zo dňa 22. 08. 2012 i jeho doplnenie zo dňa 09. 09. 2012 boli vyhodnotené komplexne ako opakovaný podnet podľa § 34 odsek 1 zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, ktorým namietate spôsob vybavenia predchádzajúceho podnetu zo dňa 24. 06. 2012 a zo dňa 22. 07. 2012 prokurátorom Krajskej prokuratúry Trnava vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Kn 34/12.

V rámci vybavenia opakovaného podnetu som preskúmal spôsob vybavenia Vášho predchádzajúceho podnetu a jeho doplnenia prokurátorom Krajskej prokuratúry Trnava, ako aj príslušný spisový materiál tvoriaci obsah spisu Krajskej prokuratúry Trnava pod sp. zn. 3 Kn 34/12, písomné stanovisko riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody H. a ďalšie relevantné písomnosti pripojené k predmetnému stanovisku, ktoré boli zabezpečené povereným prokurátorom.

Prokurátor Krajskej prokuratúry Trnava Vás o spôsobe vybavenia podaní zo dňa 24. 06. 2012 a zo dňa 22. 07. 2012 upovedomil prípisom zo dňa 27. 08. 2012 pod sp. zn. 3 Kn 34/12-10, pričom nezistil žiadne pochybenia, ktoré by si vyžiadali prijatie prostriedkov prokurátorského dozoru. Mám za to, že sa dostatočným spôsobom vysporiadal s Vašou

argumentáciou uvádzanou v podaniach, jeho postup bol zákonný, dôvodný a vecne správny. So závermi uvedenými v predmetnom upovedomení sa v plnom rozsahu stotožňujem.

... V postupe prokurátora Krajskej prokuratúry Trnava pri vybavovaní Vášho podnetu som nezistil žiadne porušenie zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, a preto Váš opakovaný podnet zo dňa 22. 08. 2012 i jeho doplnenie zo dňa 09. 09. 2012 odkladám ako nedôvodný a bez prijatia ďalších opatrení.“

Vzhľadom na odvolanie sa a komplexné stotožnenie sa generálnej prokuratúry so závermi krajskej prokuratúry považuje ústavný súd pre úplnosť veci za potrebné poukázať aj na podstatnú časť argumentácie krajskej prokuratúry, ktorá vo svojom upovedomení uviedla:

«Podľa § 81 odsek 1 písmeno a) Zákona o VTOS do oddielu s bezpečnostným režimom sa umiestni odsúdený, ktorý sústavne porušuje ústavný poriadok, odmieta plniť svoje povinnosti, pôsobí na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu, ohrozuje bezpečnosť príslušníkov zboru, odsúdených alebo iných osôb, ušiel z výkonu trestu, o útek sa pokúsil alebo ho pripravoval.

Podľa § 81 odsek 2 písmeno a) Zákona o VTOS do oddielu s bezpečnostným režimom možno umiestniť odsúdeného za obzvlášť závažný zločin, ktorý vykonal ako člen organizovanej, zločineckej alebo teroristickej skupiny, a z preventívno-bezpečnostných dôvodov.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že do ústavu, v ktorom aktuálne vykonávate trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov a 2 (dva) mesiace na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 4 T 9/2010-572 zo dňa 18. 10. 2011 ste boli premiestnený, resp. eskortovaný dňa 04. 06. 2012 z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby L.

Z Vašej osobnej karty, resp. predloženého spisového materiálu okrem iného vyplýva, že ako odsúdený porušujete ústavný poriadok, príkazy a nariadenia príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „zboru“) nie vždy rešpektujete, čím máte aj podľa stanoviska ústavu pôsobiť na ostatných odsúdených v rozpore s účelom trestu.

Z predloženého spisového materiálu taktiež vyplýva, že v súvislosti s Vaším správaním a konaním v dňoch 13. 10. 2011 a 20. 04. 2012 ste sa dopustili disciplinárnych

previnení, za ktoré Vám boli uložené disciplinárne tresty. Okrem záznamov týkajúcich sa Vašich disciplinárnych potrestaní z predloženého spisového materiálu vyplýva, že v príslušnej evidencii zboru sú vo vzťahu k Vašej osobe vedené aj ďalšie záznamy ohľadom Vášho správania majúceho znaky disciplinárnych previnení a v rozpore s ústavným poriadkom (napríklad zo dňa 09. 03. 2011, zo dňa 30. 03. 2012, či zo dňa 17. 05. 2012).

Vychádzajúc z doposiaľ uvedeného možno konštatovať, že rozhodnutie riaditeľa ústavu o Vašom umiestnení do „OBR“ sa správne s poukazom na zákonné dôvody opiera a zákonným dôvodom na Vaše umiestnenie do „OBR“ je v danom prípade Vaše správanie sa a vystupovanie, ktoré spočíva v odmetaní plniť povinnosti odsúdeného, pôsobení tak na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu, s čím majú súvis aj preventívno-bezpečnostné dôvody.

Vo vzťahu k Vášmu umiestneniu do „OBR“ preto neprijímam žiadne opatrenia prokurátorského dozoru smerujúce k pozastaveniu, či zrušeniu vykonávania súvisiaceho rozhodnutia riaditeľa ústavu.

V súvislosti s Vašimi námietkami ohľadom toho, že ste nemali možnosť vyjadriť sa k návrhu komisie na Vaše umiestnenie do „OBR“ neboli ste informovaný o dôvodoch, rozhodnutia riaditeľa ústavu o Vašom umiestnení do „OBR“, neboli ste poučený o možnosti podať proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť, resp. po Vašom umiestnení ste nemali možnosť ihneď sa účinne brániť voči rozhodnutiu a postupu riaditeľa ústavu je potrebné uviesť, že Zákon o VTOS proces a samotné rozhodnutie riaditeľa ústavu o umiestnení odsúdeného do „OBR“ rieši v ustanovení § 81 Zákona o VTOS ako o v príslušných ustanoveniach vzťahujúcej sa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody, uverejnenej v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 368/2008. Zo vzťahujúcich sa zákonných ustanovení však nevyplýva to, aby v prípade Vášho umiestnenia, či v prípade konania predchádzajúcemu Vášmu umiestneniu došlo k porušeniu zákona v smere vyplývajúcom z uvedených námietok.

Vychádzajúc z ustanovenia § 81 odsek 3 Zákona o VTOS ako i z ďalších ustanovení tohto zákona v prípade rozhodnutia riaditeľa ústavu o umiestnení odsúdeného do „OBR“ ide o osobitnú formu rozhodnutia, ktoré za splnenia ďalších zákonných podmienok patrí výlučne do právomoci riaditeľa ústavu a jeho forma má skôr formálno-právny

a preventívno-bezpečnostný charakter. Takéto rozhodnutie sa odsúdenému nedoručuje, nie je proti nemu prípustný opravný prostriedok, ústav nemá povinnosť informovať odsúdeného o výsledkoch predchádzajúceho prerokovania príslušnej komisie s riaditeľom ústavu o umiestnení odsúdeného do „OBR“.

V súvislosti s Vašimi námietkami vznesenými ohľadom podmienok výkonu trestu odňatia slobody, počas Vášho umiestnenia v „OBR“, ktoré ste vzniesli predovšetkým v písomnom doplnení Vášho podnetu (písomné doplnenie zo dňa 22. 07. 2012) som taktiež pochybenia zo strany ústavu, ktoré by si vyžiadali prijatie príslušných prostriedkov prokurátorského dozoru nezistil.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že režim výkonu trestu odňatia slobody u odsúdených umiestnených v „OBR“ je upravený v § 89 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody.

Časový rozvrh odsúdených ako i režim dňa odsúdených umiestnených v „OBR“ je stanovený ústavom a je dostupný a umiestnený na tomto oddiele. Napokon pri vykonaní ostatnej previerky zachovávanía zákonnosti vo výkone trestu odňatia slobody v ústave dňa (13. 06. 2012 neboli zistené zo strany ústavu pochybenia a porušovania práv odsúdených v súvislosti s podmienkami výkonu trestu odňatia slobody v „OBR“).

Taktiež v súvislosti s bezpečnostným opatrením pri vyvážaní odsúdeného z cely; (použitie služobných pút), dňom 31. 07. 2012 boli toto bezpečnostné opatrenie vychádzajúc z predloženého spisového materiálu riaditeľom ústavu zrušené.»

Z citovaného stanoviska krajskej prokuratúry, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnila aj generálna prokuratúra, vyplýva, že zákonným dôvodom na zaradenie sťažovateľa ako odsúdeného do oddielu s bezpečnostným režimom bol dôvod podľa § 81 ods. 1 písm. a) zákona o výkone trestu, spočívajúci v sústavnom porušovaní ústavného poriadku sťažovateľom, majúcom základ v neplnení si svojich povinností a v tom dôsledku aj v negatívnom a demoralizujúcom vplyve na ostatných odsúdených, čo je v rozpore s účelom výkonu trestu, a tiež bol týmto zákonným dôvodom aj dôvod podľa § 81 ods. 2 písm. a) zákona o výkone trestu spočívajúci v potrebe použiť v nadväznosti na uvedené správanie sťažovateľa aj preventívno-bezpečnostné opatrenia na zabezpečenie podmienok na dosiahnutie účelu výkonu trestu.

Vzhľadom na uvedené sa tak javí neopodstatnená argumentácia sťažovateľa, že do oddielu s bezpečnostným režimom bol zaradený z dôvodu jeho ešte neprávoplatného odsúdenia za trestný čin vraždy, takže v tomto smere nemohlo dôjsť ani k porušeniu prezumpcie neviny sťažovateľa, tak ako to sťažovateľ uvádza v sťažnosti.

V súvislosti s námietkami sťažovateľa, že v jeho osobnej karte sú aj záznamy o jeho vzorovom správaní a disciplíne, ústavný súd podotýka, že ani takéto záznamy nič nemenia na skutočnosti, že sťažovateľ si svoju, takýmito záznamami vytvorenú, povest' o dobrom a vzorovom správaní odsúdeného sám pokazil, a to opakovanými disciplinárnymi previneniami, ktoré sú neodškriepiteľné a ich spáchanie sťažovateľ ani sám nespochybňuje, resp. nepopiera. Ústavný súd z týchto objektívnych záznamov vychádzal, pretože v tomto konaní (mimo rámec disciplinárnej kompetencie a hierarchie príslušných orgánov, pozn.) ani nemá oprávnenie preskúmať podstatu a dôvodnosť disciplinárnych konaní vedených voči sťažovateľovi.

Napokon slušné a disciplinované správanie sťažovateľa po jeho zaradení do oddielu s bezpečnostným režimom bolo zrejme dôvodom jeho prepustenia z tohto oddielu, avšak toto rozhodnutie riaditeľa ústavu na výkon trestu rovnako nie je v prieskumnej kompetencii ústavného súdu (bez vyčerpania predchádzajúcich zákonných prostriedkov, pozn.).

Vychádzajúc z objektívnych záznamov o sťažovateľovi, resp. o jeho správaní vo výkone trestu odňatia slobody, o dôvodnosti ktorých ústavný súd nemal dôvod ani kompetenciu pochybovať, ústavný súd dospel k záveru, že umiestnenie sťažovateľa v ústave na výkon trestu do oddielu s bezpečnostným režimom nebolo svojvoľné, ale zakladalo sa na riadnych zákonných dôvodoch, preto týmto rozhodnutím nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru.

V súvislosti s námietkami sťažovateľa o porušení jeho práv pri spôsobe výkonu trestu v oddiele s bezpečnostným režimom, kde sa podľa sťažovateľa mal vykonávať trest v „neľudských“ podmienkach, ústavný súd podotýka, že obdobne nie je v jeho kompetencii preskúmať v tomto smere správnosť záverov o zisteniach krajskej prokuratúry

pri miestnom šetrení týchto podmienok, ktoré sa navyše opakujú (tak ako to vyplýva z upovedomenia krajskej prokuratúry, pozn.), takže pri ich výkone majú odsúdení právo uplatniť svoje výhrady u dozor vykonávajúceho prokurátora priamo a na mieste.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy), ústavný súd sa uvedeným nárokom sťažovateľa nezaoberal.

Z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako celku bolo tiež bez právneho významu rozhodovať o žiadosti sťažovateľa ustanoviť mu v konaní pred ústavným súdom právneho zástupcu z radov advokátov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2013